50e jaar. — Nr 59. Dinsdag 19 MEI 1903.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever **Groote Markt, n° 37-39, Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT

Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » **5** »
Een » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen inhet blad : **1** fr. den drukregel.

Ter oorzake van het Hoogfeest van O. L. H. HEMELVAART, zal de *Postrijder* aanstaanden donderdag niet verschijnen.

TONGEREN, DEN 19 MEI 1903.

Beeldstormerij en Vandalism

De socialistische, godsdienstbatende propaganda, op den buiten ingesteld, draagt schoone vruchten. De baldadigheden tegen kerken en kapellen nemen meer en meer toe en, wanneer de godsdienstbaters klagen, omdat de regeering zich verplicht ziet, allerwege de gendarmerie te versterken, mogen zij op hunne borst kloppen en zeggen : *Mea Culpa*.

T genwoordig is de provincie Limburg het werkterrein hunner discipels. Wij spraken er reeds meermaals over, en nu wordt andermaal eene hunner heldendaden gemeld uit Neer-O-teren.

Daar hebben zij eenen aanval gericht op eene kleine kapel waar O.-L. Vrouw van Lourdes vereerd wordt. Zij braken de vensters en de deur open en verbrijzelden binnen alles wat breekbaar was.

Toen staken zij den dijk door der Groote Beek en overstroomden alzoo de metselwerken van een nieuw begonnen huis, toehoorende aan M. B. Die overstrooming strekte zich verder uit over omliggende hoven en velden, en richte groote schade aan.

Waarlijk de godsdiensthaat brengt schoone dingen teweeg.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt te Tongeren *WOENSDAG 10 JUNI.*

Posterijen. — BERICHT. — Men vraagt KANDIDAAT BRIEVENDRAGERS. Zich te wenden op het Postkantoor.

BEDEVAART NAAR O. L. VROUW VAN LOURDES TE BASSENGE (BITSINGEN).

Op O. H. Hemelvaartsdag, den 21e Mei aanstaande zullen de Broeders der Derde Orde in bedevaart gaan naar *O. L. VROUW van LOURDES*, te Bassenge (Bitsingen). Zij worden vriendelijk verzocht in groot getal aan die bedevaart deel te nemen en zooveel mogelijk hunne vrienden aan te zetten ook mede te gaan.

Vertrek met den trein van 12.26 tot Glons, (*en niet met den tram tot Heraeren*, gelijk eerst was aangekondigd). Vandaar te voet en al biddende door Rocleuge naar Bassenge, alwaar om 2 u. *Lof en vlaamsch sermoon* door den bekenden volkspredikant Pater Hyacinthus van het klooster te Sint-Truiden. — Om 4 uren terugkeer te voet tot Glons en verder per trein naar Tongeren. (Aankomst om 6.18 uren.)

Prijs voor den trein heen en terug 45 centiemen. De personen, (alleen mannen), die wenschen mede te gaan, gelieven zelven hunne reiskaart (*Glons heen en weer*) aan de statie te willen nemen.

PATER REINERIUS
BESTUURDER DER DERDE ORDE.

VLIERMAEL-ROODT. — Wij vernemen dat eerstdaags de hand aan het werk zal worden gezet voor het opbouwen van een nieuw klooster met schoolgebouwen. Deze gebouwen zijn aangenomen door den heer Jos. Wynants, aannemer te Bilsen, voor de som van 17,560 fr.

ALKEN. — Sedert eenigen tijd hoort men in Alken veel van nachtelijke diefstallen. Het is meestal op de hennen dat die nachtridders het gemunt hebben. In den nacht van woensdag op donderdag hebben zij weer een bezoek gebracht bij Jan Massoels en hebben hem ontlast van eene hoeveelheid aardappelen en een zak guano. Over een paar maanden hebben ze bij denzelfden al de hennen gestolen. Het ware te wenschen dat de policie die kerels zoo spoedig mogelijk kon bij den kraag vatten.

HASSELT. — Wij hebben reeds gemeld dat men zich bezig houdt met de oprichting, in Hasselt, eener *Limburgsche ambachtschool*.

De namen der leden van het voorloopig Comiteit boezemen ons een volkomen vertrouwen in aangaande het welgelukken der onderneming.

Het zijn de HH. baron H. de Pitteurs-Hiegaerts, gouverneur der provincie ; Arm. Roelants, provincial griffier, ; Th. Reyn, algemeene overste der aalmoezeniers van den arbeiders en L. Jamine, provinciale bouwmeester.

Vrijdag namiddag had op het provinciaal gouvernement een belangrijke vergadering met dit doel plaats.

De heer gouverneur der provincie zat de vergadering voor. Bijna al de senateurs en volksvertegenwoordigers van Limburg, evenals de leden der bestendige deputatie en van den provincialen raad, verscheidene heeren geestelijken waren tegenwoordig.

De heer gouverneur deed de werkzaamheden kennen welke reeds met het doel eene ambachtsschool te Hasselt te richten, gedaan waren, ook kondigde hij aan dat het staatsbestuur genegen is om zijnen steun aan deze inrichting te schenken.

De eerw. heer Th. Reyn deed in eene prachtigen rede de groote noodzakelijkheid en de groote voordeelen van eene ambachtsschool in Limburg kennen.

Ook onze geachte volksvertegenwoordiger Mr Hellepute sprak eenige woorden over de noodzakelijkheid van een *vlaamsch* beroepsonderwijs in onze provincie.

Een comiteit werd daarna aangesteld om de uitvoeringsmaatregelen te bestudeeren.

ST-TRUIDEN. — Alhoewel de getroffene werkman Paulus Degros aan beterhand is en er voor hem geen stervensgevaar bestaat, valt het ernstig te vreezen dat hij niet geheel genezen zal en verlamd zal blijven.

—o— TWEE NIEUWE DEKENIJEN. — Wij vernemen de oprichting van twee nieuwe dekenijen in het bisdom Luik : eene te Villers-l'Evêque en de andere te Gingelom. Het dekenaat Gingelom zal zekere gemeenten van het kanton St-Truiden en van het kanton Loon bevatten.

's HEEREN-ELDEREN. — DROEVIG ONGELUK. — Verleden vrijdag voormiddag gebeurde in bovengemeld dorp een ongeluk dat aller gemoederen schokte.

Een landbouwer, M. Coenegracht, kwam met zijne volgeladen strookar door het dorp, toen hij eensklaps door eene plotselinge beweging van zijn voertuig omver geworpen werd, zoodat hij voor het rad viel. Het zware tuig rolde hem over heel het lichaam en toen de ongelukkige kon bijgestaan worden, vond men dat hem de schouder letterlijk verpletterd was en het hoofd gedeeltelijk vermorzeld.

De arme man, toen de kar over hem was heengegaan, had nog de kracht op te staan en zich eenige meters ver te sleepen. Toen viel hij buiten kennis.

STOKHEIM. — Het wit maken der wissen is in vollen gang ; de opbrengst is veel minder dan andere jaren is daarbij duurder.

BEVERLOO. — Tijdens de aanstaande kaderoefeningen in het kamp van Beverloo zullen de nieuwe kanons, door de belgische regeering gekocht, beproefd worden.

NEERPELT. — SCHRIKKELIJK ONGELUK. — Donderdag, rond 2 uren, was A. Bal, wonende te Lommel, werkzaam in eene zinkfabriek, bezig met eenen ijzeren koevoet eenen wagen voort te stooten. Bij eenen misstap viel hij en rolde onder een der wielen, hetwelk hem over de borst ging. Een vreeselijke schreeuw weerklonk. Toen men hem opnam had hij reeds opgehouden te leven.

De verslagenheid onder het personeel der fabriek was algemeen.

Het lijk werd in eene wieg gelegd en naar zijne woning gedragen.

BINNENLAND.

Men meldt uit Luik :

Er is spraak, in de tentoonstelling van 1905, een historischen schepenstoet in te richten, voorstellende de scheepvaart door de eeuwen heen. In de schoone tafereelen, die de Maas oplevert, zal die stoet een overheerlijk effekt maken.

— Wij spraken reeds meermaals over erge grondinzakkingen, die zich in naburige gemeenten vertoonden, en die denkelijk veroorzaakt waren door het instorten van verlaten mijngangen. Op dit oogenblik heerscht groote ongerustheid in de gemeente Milmort, een dorp van 1500 inwoners, waar in dozijnen huizen de muren gebarsten zijn, zoodat alles moeten geschoord worden. De school en de onderwijzerswoning dreigen in te storten. Onder deze gemeente strekken zich de galerijen uit van de mijn *aux Boules*, waar het bestuur nu sterke schoorwerken doet plaatsen.

— ZWALUWHUISHOUDEN. — Verleden zomer had een koppel zwaluwen, zijn nest gebouw in de zaal van eene kleine herberg, gehouden door de weduwe Leonard Darras, te Verviers.

Men begrijpe de verwondering der inwoners, toen zij vrijdag morgend op het venster hoorende tikken en, niet wetende wie het was, de deur openden, en de twee zwaluwen in de kamer zagen vliegen om er eene nieuwe familie te komen stichten.

Waarschijnlijk zullen zij daar den zomer rondvliegen boven de hoofden der verbruikers zonder er ten minste gestoord te worden.

— Men meldt uit Brussel :

Het parket heeft vrijdag een bezoek gebracht te Grimbergen, waar een automobielongeluk had plaats gehad. Een Brusselsche *chauffeur* had er des avonds, zonder dat zijn lantaarns ontstoken waren, een 88 jarigen ouderling omverre geworpen en overreden. De man werd zoo zwaar gekwetst, dat hij aan zijne wonden stierf.

— Om gezondheidsreden zal geen enkel der bezoeken van prins en prinses Albert, aangekondigd voor Schaarbeek, Nijvel, Thienen, Mariemont, dit jaar nog plaats hebben. Het prinselijk huisgezin vertrekt maandag naar de zeekust.

— EEN STUDENT DOODELIJK GEWOND. — De heer Jacobs, zoon van den heer Frederick Jacobs, zaakwaarnemer, Mechelschensteenweg, te Antwerpen, student in de rechten, is zaterdag avond te Leuven het slachtoffer geweest van een smartelijk ongeluk.

Hij was in de buren een bezoek gaan brengen aan een zijner vrienden. Deze had eenen revolver laten kuischen, en men onderzocht of hij nu goed werkte. Ongelukkig nam de heer Jacobs het vuurwapen in de handen, doch een kogel die reeds in het wapen gestoken was ging af, terwijl hij het wapen met den loop naar zich gericht hield.

Een schot weerklonk en de heer Jacobs stortte erg gewond neder. Hij had een kogel onder den linkerschouder ontvangen, die de richting van het hart genomen had.

Volgens de verklaringen van den professor Dandois, is door een bal het ombuldsel van het hart geraakt en gekwetst. Men vreest dus eene inwendige bloedstorting.

— ERG ONGELUK OP DE SCHELDE. — Verscheidene dokwerkers vaarden zondag namiddag in in een bootje, op de schelde te Antwerpen, toen een weinig voorbij den Doel, het bootje op een zandbank stootte. Ten gevolge van den schok, vloog een der inzittenden, de genaamde Meerberger, over boord en kon niet meer gered worden.

— AANSLAG OP EENEN SPOORTREIN. — Andermaal is eene poging gepleegd om den sneltrein Parijs-Bergen te doen ontriggelen, Vrijdag is tusschen den wissel en den riggel te Maubeuge een stuk ijzer gevonden, in den vorm eener spie, van 25 centimeters lang.

De wisselwachter had het gelukkig bemerkt en hield den sneltrein staan tot de hinderpaal verwijderd was.

De misdadige poging moet gepleegd zijn na het voorbijrijden van den koopwarentrein van 9 u. 38, en moet dus goed voorbereid geweest zijn ; nabij den wissel werden ook groote steenen gevonden, welke de schelmen ongetwijfeld hadden medegenomen, om zich bij verrassing te verdedigen.

— ONGELUK MET EENE MOTOCYCLE. — M. Meyer, leeraar aan het Atheneum, wilde Zaterdag eene motocycle beproeven, doch werd ongelukkiglijk tegen eenen boom geslingerd. De onvoorzichtige rijder was erg aan het hoofd gewond.

— GEHEIMZINNIGE VERDWIJNING TE OOSTENDE. — Men verkeerd in de grootste onrust nopens het lot van zekeren Jan V..., timmerman, herbergier, die sedert vier dagen uit zijne woning verdwenen is.

Volgens verklaring van kinderen, zouden zij V... Dinsdag avond in 't eerste handelsdok hebben zien springen. Er werden op de aangeduide plaats peilingen gedaan zonder uitslag. De muts van den verdwenene werd echter gevonden drijvende op het water tusschen de sassen.

BUITENLAND.

Frankrijk.

Godsdienstoorlog.

Het kanailje aan het werk. — Woelingen in de kerken.

Toulon.

In den loop eener anti-katholieke betooging, ingericht om te protesteeren tegen de openbare gebeden in de kerken, hadden eenige woelingen plaats.

Kapitein Dutheil de la Rochère, officier die zijn ontslag heeft gegeven en de advocaat Bollès, die eene roode vlag uit de handen wilden halen van de manifesteerders, werden gewond.

Policie en gendarmerie hebben de orde hersteld.

AAN N. D. DE PLAISANCE.

Men meldt dat een incident heeft plaats gehad in de kerk van Notre Dame de Plaisance, waar eene groep godsdienstbaters de geloovigen beleedigde, die ter kerke gingen. Een 12-tal aanhoudingen hadden plaats.

LATER. — Talrijke groepen vormden zich, om in de kerk binnen te dringen en vooral in den avond ging het er warm toe. Van af 7 ure was er eene groote policiemacht rond de kerk om de samenscholingen te verbieden.

Ondanks alles waren talrijke socialisten en vrijdenkers, die in het knoopsgat het erkenningsteeken droegen, bijeengekomen. Eene eerste maal wilden zij binnendringen, maar zij werden daarin verhinderd door de policie.

Gedurende het sermoon bleven zij nu buiten de *Carmagnole* en de *Internationale* zingen.

Eene non, die naar de kerk kwam, werd door het gespuis omringd en beleedigd. En een priester, die de arme zuster hulp bracht, werd door de moedige *Carmagnole*-bruilers geslagen en moest geheel beslijkt in de kerk vluchten.

Toen het sermoon was afgeloopen, zijn de vrouwen langs eene zijdeur uitgegaan, doch de mannen verlieten de kerk langs het voorportaal, in dichte geleederen en goed gewapend.

M. Lépine, prefekt van policie en verscheidene commissarissen kwamen aan het hoofd der katholieken de kerk uit, doch niet zoodra was men buiten de grillie, of de socialisten vielen aan.

M. Lépine werd aan het hoofd getroffen door eene flesch ; gelukkig werd de slag door zijnen hoed gebroken. De commissaris Bouvier kreeg een stokslag op den arm. Agenten werden omvergeworpen en onder de voeten getrappeld.

In het geheel werden 30 personen aangehouden, alvorens de vechters uiteengedreven waren.

TE BELLEVILLE.

Van een anderen kant is de St-Jan-Baptistkerk van Belleville het tooneel geweest eener hevige woeling in dewelke een 10-tal personen min of meer erg gewond werden.

Het was 3 1/4 ure, toen pater Orio, professor van het Institution Catholique, gesecularisseerd priester, den preekstoel beklom voor het sermoon. Beneden aan den preekstoel stonden de vrijdenkers en daar rond de leden der *Jeunesse Cathol.*

Nauwelijks had pater Orio gezegd : *Mes frères, mes sœurs !* of de vrijdenkers begonnen lawijd te maken en te schreeuwen : *assez !*

De leden der *Jeunesse Catholique* maakten zich gereed om de lawijdmakers aan de deur te walsen en, oogenblikkelijk ontstond eene algemeene botsing. Stokken en stoelen kwamen er bij, de vrouwen hielpen een handje, tot eensklaps de policie binnen viel en de vechtenden kon scheiden. 50 vrijdenkers werden, erg toegetakeld, buiten gedreven.

Om 4 ure kwamen twee lijken aan de kerk, wat de rust in de gemoederen bracht, zoodat, na de lijkdiensten, alles rustig afliep. De meeste gewonden zijn socialisten.

5 der vechters, waaronder 4 katholieken en 1 socialist, werden aangehouden en naar het policiebureel gevoerd.

Na de meeting te Marseille zijn de 5000 deelnemers door de stad getrokken onder het zingen der *Carmagnole*.

Te Reims werd eveneens eene meeting gehouden, waarna de socialisten gingen manifesteeren aan de Kerk, waar juist de eerste Communiecanten uit het lof kwamen.

Eene botsing ontstond en slagen werden gewisseld. Een priester beleedigd door het janhagel. Policie en gendarmen moesten tusschenkomen.

Te Brest, op het banket der klerken van het zeebestuur, heeft minister Pelletan den lof gemaakt van M. Combes, « loyaal en krachtdadig regeeringshoofd. »

Hij zegde dat, indien de clericale strijd voortduurt, het gouvernement tot het uiterste zal gaan.

OPENBARE GEBEDEN.

Naar het voorbeeld van cardinaal Richard, hebben talrijke bisschoppen den dag van 24 Mei uitgeroepen tot algemeenen biddag voor de geloovigen, ten einde de hulp Gods over Frankrijk in te roepen in deze uren van beproeving en godsdienstvervolging.

— SCHANDELIJKE WEDDINGSCHAP. — Van zijn werk terugkomende was zekere Delpy, 27 jaar oud, te Borrèze, met twee kameraden eene herberg binnengegaan.

Daar wedde de dwaas dat hij een halven liter brandewijn zou uitdrinken.

De herbergier zette het gevraagde en Delpy dronk het helsche vocht in eens uit.

Waggelend verliet hij de herberg en weldra begon de alcool te werken.

Hij moest aan den rand van den weg blijven zitten, waar hij in regen en storm den halven nacht verbleef.

Verstijfd en bewusteloos werd hij daar gevonden en naar het gasthuis overgebracht, waar hij weldra den laatsten adem uitblies.

Duitschland.

Te Trier is het uitgestrekte Karthuizerklooster geheel afgebrand. Alleen de kerk bleef gespaard.

— EEN REUSACHTIG WICHT. — Dezer dagen zal een reusachtig wicht aan het geneeskundige onderzoek der specialisten van de Faculteit van Berlijn worden aangeboden.

Er is spraak van het kind van F. Redmars, bakker te Drievers. Het kind ts nog maar 18 maanden oud en is reeds een meter en drie centimeters lang. De omtrek der borstkas meet 90 centimeters. Daar de « kleine » 38 kilos weegt, vindt zijne moeder dat hij te zwaar is om hem op haren arm te dragen.

Het knaap(je) heeft op zeker oogenblik een zoo monsterachtigen honger, dat zijne ouders er te recht van verschrikt zijn.

Australie.

AARDBEVING. — Volgens een bericht uit Melbourne heeft onlangs in Warrnambool, Victoria, een ongemeen hevige aardbeving plaats gehad, de hevigste die deze kolonie ooit getroffen heeft. Verscheidene daken werden afgerukt, zware kruisen van de kerktorens naar beneden geworpen, huizen waggelden heen en weer. Menschenlevens schijnen niet verloren gegaan te zijn.

Peru.

DE PEST. — Te Pisco zijn zes sterfgevallen aan de pest voorgekomen, te Callao vier, terwijl daar nog vier verdachte gevallen in het oog gehouden worden. De ratten schijnen ook hier bij de verspreiding weer in het spel geweest te zijn.